

Aspecte practice și legale în legătură cu instalarea și gestionarea mijloacelor de supraveghere video:

1. Urmează a menționa că, utilizarea supravegherii prin intermediul mijloacelor video reclamă respectarea anumitor cerințe și garanții din partea proprietarului/gestionarului de sistem, referitor la prelucrarea și protecția datelor cu caracter personal colectate prin intermediul acestuia, care sunt reglementate prin Legea nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Astfel, în ordinea art. 3 din legea prenotată - **date cu caracter personal** reprezintă *orice informație referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă (subiect al datelor cu caracter personal). Persoana identificabilă este persoana care poate fi identificată, direct sau indirect, prin referire la un număr de identificare sau la unul ori mai multe elemente specifice identității sale fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale.*

Prelucrarea datelor cu caracter personal reprezintă *colectarea, transmiterea, utilizarea, înregistrarea, stocarea sau dezvăluirea datelor cu caracter personal, precum și orice alte operațiuni de prelucrare a imaginilor video, care permit identificarea directă sau indirectă a persoanelor fizice în cadrul unor sisteme de evidență care utilizează mijloace de supraveghere video.*

În temeiul art. 3 al Legii nr. 133/2011, noțiunea de **operator** este definită ca: *persoana fizică sau persoana juridică de drept public sau de drept privat, inclusiv autoritatea publică, orice altă instituție ori organizație care, în mod individual sau împreună cu altele, stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal prevăzute în mod expres de legislația în vigoare.*

Astfel, prin instalarea și gestionarea sistemului de supraveghere video care captează date cu caracter personal ale persoanelor terțe, urmare a **stabilirii scopurilor și mijloacelor de prelucrare a datelor cu caracter personal, orice persoană fizică/juridică indubitabil obține calitatea de operator de date cu caracter personal**, precum este definit de norma enunțată supra.

Respectiv, persoană fizică sau juridică (restaurante, marketuri, laboratoare medicale, etc.) de drept public sau privat, este în drept să dețină și să utilizeze mijloace video, cu condiția îndeplinirii cerințelor prevăzute de legislația din domeniul protecției datelor cu caracter personal.

În context, principiile de protecție a datelor cu caracter personal, sunt redată în norma prevăzută de art. 4 alin. (1) lit. a), b), c) din Legea 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, care invocă faptul că datele cu caracter personal care fac obiectul prelucrării trebuie să fie: **prelucrate în mod corect și conform prevederilor legii; colectate în scopuri determinate, explicite și legitime, iar ulterior să nu fie prelucrate într-un mod incompatibil cu aceste scopuri; adecvate, pertinente și neexcesive în ceea ce privește scopul pentru care sînt colectate și/sau prelucrate ulterior; exacte și dacă este necesar actualizate.**

În sensul art. 5 al legii menționate, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu consimțământul subiectului datelor cu caracter personal, precum și în condițiile statuate la alin. (5) al articolului enunțat, spre exemplu pentru realizarea unui interes legitim al operatorului sau al terțului căruiia îi sînt dezvăluite datele cu caracter personal, cu condiția ca acest interes să nu prejudicieze interesele sau drepturile și libertățile fundamentale ale subiectului datelor cu caracter personal (*realizarea unui interes legitim al operatorului ar putea fi: protejarea proprietății și a bunurilor;*

existența unui pericol pentru viață; acumularea unor probe pentru a putea fi prezentate organelor competente).

Indiferent de sectorul public sau privat, operatorii, atât persoane fizice cât și juridice, conform art. 23 al legii precitate, **sînt obligați să notifice CNPDCP, personal sau prin persoanele împuternicite de către ei, înainte de a prelucra date cu caracter personal destinate să servească unui scop.** Prelucrarea altor categorii de date cu caracter personal decît cele notificate anterior se va efectua cu condiția unei noi notificări.

Aspecte privind supravegherea video în domeniul locativ

Art. 5 al Legii condominiului în fondul locativ prevede că, proprietatea comună în condominiu include toate părțile proprietății aflate în folosință comună: terenul pe care este construit blocul (blocurile), zidurile, acoperișul, terasele, coșurile de fum, casele scărilor, holurile, subsolurile, pivnițele și etajele tehnice, tubulaturile de gunoi, ascensoarele, utilajul și sistemele inginerești din interiorul sau exteriorul locuințelor (încăperilor), care deservesc mai multe locuințe (încăperi), terenurile aferente în hotarele stabilite cu elemente de înverzire, alte obiecte destinate deservirii proprietății imobiliare a condominiului.

În acest context, art. 546 alin. (1) și (2) din Codul civil stabilește că, fiecare coproprietar are dreptul de a folosi bunul de proprietate comună pe cote-părți în măsura care nu schimbă destinația lui și **nu aduce atingere drepturilor celorlalți coproprietari**, iar modul de folosire a bunului comun se stabilește prin acordul coproprietarilor sau, în caz de divergențe, prin hotărîre judecătorească în baza unei aprecieri echitabile a intereselor tuturor coproprietarilor.

Dat fiind faptul că asociația, ca persoană juridică, reprezintă interesele comune ale membrilor, nu și interesele fiecărui membru în parte, cert este că dezbaterile privind instalarea camerelor video poate avea loc **doar în cadrul adunării generale**, a cărei finalitate se consemnează în proces-verbal. Mai mult, decizia adoptată trebuie să nu trezească dubii asupra conținutului său, să întrunească argumente care justifică necesitatea și oportunitatea utilizării sistemelor de supraveghere video.

Reieșind din cele relatate supra, menționăm că, în cazul în care are loc supravegherea video a spațiului comun din condominiu, atunci doar asociația de coproprietari în condominiu (în continuare – A.C.C.) va avea temeiul legal de prelucrare a datelor cu caracter în acest scop și de notificare a sistemului de evidență al supravegherii video la CNPDCP. Modalitatea de adoptare a deciziilor asociației de coproprietari (inclusiv și numărul necesar de voturi în acest sens) este prevăzută de Legea condominiului în fondul locativ.

Subsecvent, remarcăm că potrivit art. 10 alin. (1) al Legii nr. 913 condominiului în fondul locativ, asociația de coproprietari, **cu întrunirea a 2/3 din numărul total de voturi**, poate adopta decizia privind **îmbunătățirea confortului clădirii**, inclusiv instalarea boilerelor cu apă caldă, încălzirii centrale, ascensoarelor, etc.

Astfel, ulterior adoptării deciziei adunării generale a A.C.C., în vederea conformării A.C.C. în calitate de operator de date cu caracter personal care a decis instalarea sistemului de evidență al supravegherii video, la prevederile legale privind prelucrarea datelor cu caracter personal, aceasta trebuie să întreprindă următoarele acțiuni:

a. Să elaboreze și să aprobe politica instituțională de securitate la prelucrarea datelor cu caracter personal, ținînd cont de prevederile Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de

date cu caracter personal, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010 (în continuare – Cerințe);

b. Să elaboreze și să aprobe documentația referitoare la politica de securitate a datelor cu caracter personal, altfel zis, aprobarea Regulamentului care stabilește modalitatea de prelucrare a datelor cu caracter personal în sistemul de evidență al supravegherii video, potrivit pct. 21 din Cerințe;

c. Să anexeze ca materiale suplimentare:

- declarația pe proprie răspundere;
- planul schematic al locațiilor, cu indicarea instalării camerei de supraveghere video, unghiul ei de captare;

- capturile video a fiecărei camere de supraveghere video instalate, pe suport de hîrtie;

- formularul tipizat de informare privind efectuarea supravegherii prin mijloace video (pictogramă) în cadrul sistemelor de evidență gestionate de către operatorii de date cu caracter personal, aprobat prin Decizia CNPDCP nr. 581 din 10 septembrie 2015 și poate fi vizualizat accesînd link-ul: <http://datepersonale.md/md/decizii/instructiuni/>.

- decizia aprobată de adunarea generală a A.C.C. ce vizează instalarea sistemului de evidență al supravegherii video prin care locatarii blocului locativ consimt expres și necondiționat instalarea camerelor de supraveghere video și regulile de utilizare, și anume: a) scopul instalării sistemului de supraveghere video de către operator; b) numărul și locul de amplasare a camerelor de supraveghere video, cu condiția ca camerele de supraveghere video se fie montate în locuri vizibile, să nu prejudicieze drepturile și libertățile fundamentale sau interesul persoanelor vizate, dat fiind faptul că intruziunea nejustificată în viața privată a locatarilor/locatorilor prin orientarea camerei de supraveghere video, în mod direct, către ușile apartamentelor, astfel încât să surprindă imagini din interior, precum și utilizarea mijloacelor de supraveghere video ascunse ori disimulate, este ilegală; c) persoana responsabilă de prelucrarea datelor cu caracter personal al sistemului de evidență vizat.

- d. Să depună notificarea prin intermediul paginii web <https://registru.datepersonale.md/rodcap/login/auth> cu expedierea/prezentarea acestora la Ghișeul unic al CNPDCP împreună cu documentele confirmative, necesare pentru înregistrarea sistemului de evidență supraveghere video în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal.

Vă aducem la cunoștință că, conform art. 23 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, operatorul este obligat să notifice CNPDCP înainte de a prelucra date cu caracter personal destinate să servească unui scop.

Generalizînd cele expuse, menționăm că prelucrarea datelor cu caracter personal prin intermediul supravegherii video a spațiului public comun nu poate avea loc fără autorizarea/înregistrarea în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, operațiunea fiind una ilegală și urmînd a fi suspendată pînă la momentul autorizării acestor operațiuni de către CNPDCP, în modul stabilit de lege.

Aspecte privind supravegherea video a spațiului privat

Este de menționat că, potrivit art. 2 alin. (4) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, domeniul de acțiune al prezentei legi ***nu se extinde asupra prelucrării datelor cu caracter personal efectuate de către operatori exclusiv pentru nevoi personale sau familiale***, dacă prin aceasta nu se încalcă drepturile subiecților datelor cu caracter personal.

Totodată, se reține că prelucrarea datelor cu caracter personal prin intermediul unui sistem de supraveghere video în scopul protejării proprietății, poate avea loc în următoarele condiții:

1) **În cazul în care camerele de supraveghere video captează în exclusivitate spațiul privat, utilizat de proprietarul/gestionarul camerelor în scopuri personale și de familie** – prelucrarea de date cu caracter personal este exceptată de la aplicabilitatea Legii privind protecția datelor cu caracter personal, potrivit art. 2 alin. (4), dacă prin aceasta nu se încalcă drepturile subiecților ale căror date sunt prelucrate prin intermediul acestora.

2) **În cazul în care unghiul de captare al camerelor de supraveghere video excede spațiul privat al proprietarului/gestionarului camerelor, utilizat în scopuri personale și de familie**, intervine aplicabilitatea legii precitate.

În acest caz:

- dacă unghiurile de captare ale camerelor sunt orientate către proprietatea privată a persoanelor terțe (inclusiv casele, gardul vecinilor, ușile apartamentelor), atunci prelucrarea datelor prin intermediul acestor camere poate avea loc, doar în cazul deținerii consimțământului scris al persoanelor terțe vizate.

De asemenea, supravegherea video poate cuprinde și o parte din spațiul public, cu condiția că unghiul de captare să fie pertinent și neexcesiv scopurilor declarate.

În cazurile specificate la pct. 2:

- sistemul de supraveghere video urmează a fi notificat CNPDCP în modul prevăzut de art. 23 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, iar proprietarul și gestionarul camerelor urmează a se înregistra în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal;

- operatorul este obligat să asigure măsurile de securitate a datelor cu caracter personal prelucrate, în conformitate cu prevederile art. 30 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, precum și respectarea drepturilor subiecților de date cu caracter personal, stabilite de Capitolul III al legii precitate;

- operatorul este obligat să se conformeze obligației de afișare a formularului tipizat de informare (pictogramei) privind efectuarea supravegherii prin mijloace video, astfel precum derivă din Decizia Centrului nr. 581 din 10 septembrie 2015, enunțată supra.

Cu titlu de informare, aducem la cunoștință că, notificarea și înregistrarea se efectuează gratuit, pe pagina-web oficială a CNPDCP www.datepersonale.md, prin directoriul „Notificarea privind prelucrarea datelor cu caracter personal”.

Menționăm că, prelucrarea datelor cu caracter personal fără notificarea și/sau autorizarea organului de control în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, atunci când notificarea sau obținerea autorizării este obligatorie, precum și prelucrarea datelor cu caracter personal de un operator neînregistrat în modul stabilit, potrivit art. 74¹ alin. (2) Cod contravențional, constituie fapte contravenționale.

Vă comunicăm că lista operatorilor care dețin sisteme de supraveghere video și sunt înregistrați în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, în modul stabilit de legislația în vigoare, se poate consulta prin intermediul paginii-web oficiale a CNPDCP, accesînd link-ul: <https://registru.datepersonale.md/web/guest/cautare-in-baza-de-date-cndpc>.

Suplimentar, pentru oricare alte informații privind procedura de notificare, urmează să contactați Direcția prevenire, supraveghere și evidență din cadrul Direcției generale supraveghere și conformitate a CNPDCP, la numărul de telefon (0-22) 811-801 sau la sediul CNPDCP, în intervalul orelor 08:30-14:00, cu pauza de masă 12:00-13:00.